

Advokat Martin Støren
Advokatfirmaet Schjødt AS
Postboks 2444 - Solli
0201 OSLO

Vår ref.: (nyttast ved korrespondanse)
201013576-37/313/ENDKOR

Dykkar ref.:
38506-501-2883475

Bergen, 06. september 2013

Vedtak om avslag på krav om dekning av sakskostnader etter forvaltningsloven § 36. Leif Mehus m.fl.

Vi viser til Deres brev av 9. juli 2013 der De fremmer krav om dekning av saksomkostninger for deres klienter som er hytte/grunneiere i Kvinnherad kommune ("Hytteieerne"), representert ved Leif Mehus, med kr. 226 945,41. Kravet er fremmet i medhold av forvaltningsloven (fvl) § 36 og har etter det beskrevne bakgrunn i Kvinnherad kommunes omgjøring av sitt dispensasjonsvedtak av 17. oktober 2012. Det skal også nevnes at fylkeskommunen har omgjort et vedtak i samme sakskompleks: Den 31. januar 2013 traff fylkeskommunen v/regionalavdelinga vedtak om å gi løyve til akvakulturanlegg til Sunnhordland Fjordbruk AS, Tysnes Fjordbruk AS og Rogaland Fjordbruk AS. Vedtaket ble omgjort av samme instans den 27. juni 2013.

Det gjøres oppmerksom på at fylkeskommunen kun har vurdert kravet mot fylkeskommunen, og ikke kravet mot Kvinnherad kommune.

Fylkeskommunen v/regionaldirektøren har kommet til at vilkårene i fvl § 36 for dekning av saksomkostninger ikke er oppfylt, og at Klagerne v/Leif Mehus ikke får dekket sitt fremsatte saksomkostningskrav.

Sakens bakgrunn

Fylkeskommunen er løyvemyndighet ved søknader om lokalitetsklarering for akvakulturanlegg.

Den 16. november 2012 søkte Sunnhordland Fjordbruk AS, Tysnes Fjordbruk AS og Rogaland Fjordbruk AS om løyve for ny plassering og økt areal for oppdrettsanlegg for en lokalitet i Kvinnherad kommune (lokalitet 13231 i Høylandssund). I forkant av søknaden hadde Kvinnherad kommune fattet vedtak av 17. oktober 2012 om dispensasjon fra kommunedelplanen, slik at det omsøkte anlegget kunne plasseres slik søkerne ønsket.

Løyvesøknaden ble behandlet etter alminnelige prosedyrer, slik at fylkeskommunen blant annet innhentet uttalelser/vedtak fra relevante fagetater m.m.

Den 28. januar 2013 sendte Hytteieerne v/advokatfirmaet Schjødt brev til fylkeskommunen, Kvinnherad kommune og Fylkesmannen i Hordaland. Brevet var formulert som en "protest" mot utvidelse av akvakulturanlegget, samt en klage på Kvinnherad kommunes dispensasjonsvedtak av 17. oktober 2012. Det ble gjort gjeldende at kommunens dispensasjonsvedtak av 17. oktober 2012 var ugyldig, og at det derfor heller ikke var grunnlag for å gi tillatelse til tiltaket etter akvakulturloven.

Fylkeskommunen traff deretter Vedtak den 31. januar 2013. Ingen av de aktuelle myndighetene (kommunen, Mattilsynet, Fylkesmannen, Kystverket) hadde innvendinger mot at løyve ble gitt. Kvinnherad kommune hadde pr. 30. januar 2013 stadfestet at dispensasjonsvedtaket var gyldig, og fylkeskommunen la til grunn at kommunen var nærmest til å avveie forholdet mellom de private interesser i området.

Fylkeskommunens vedtak ble påklaget den 20. februar 2013. Det ble hevdet at fylkeskommunens vedtak var ugyldig, og man varslet at man ville komme tilbake til dette etter fornyet politisk behandling av dispensasjonsvedtaket av 17. oktober 2012 i kommunen. Etter det fylkeskommunen er kjent med ble det etter dette tidspunkt lagt opp til dialog mellom kommunen, eierne av akvakulturanlegget og Hytteeierne – hvor man til slutt kom til enighet om plassering og utforming av akvakulturanlegget. Kommunen omgjorde deretter sitt dispensasjonsvedtak av 17. oktober 2012 den 8. mai 2013, i tråd med den oppnådde enighet.

Fylkeskommunen var ikke involvert i denne prosessen, utover at man med jevne mellomrom gav Hytteeierne utsatt frist for utfyllende bemerkninger til klagen av 20. februar 2013. I tråd med det endrede dispensasjonsvedtaket fra kommunen omgjorde fylkeskommunen sitt vedtak av 31. januar 2013 den 27. juni 2013, slik at plasseringen på anlegget ble endret i tråd med den enighet man var kommet til.

Etter fylkeskommunens vedtak har Leif Mehus v/advokat Støren fremsatt krav om dekning av klientenes saksomkostninger med kr. 226 945,41. Kravet er rettet både mot kommunen og fylkeskommunen.

Regionaldirektørens vurdering

Forvaltningsloven § 36 første ledd lyder:

”Når et vedtak blir endret til gunst for en part, skal han tilkjennes dekning for vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket, med mindre endringen skyldes partens eget forhold eller forhold utenfor partens og forvaltningens kontroll, eller andre særlige forhold taler mot det.”

Slik regionalavdelinga ser det må kravet om omkostninger som er rettet til fylkeskommunen kun vurderes i forhold til fylkeskommunens vedtak i saken. Ordlyden i forvaltningsloven § 36 knytter seg til et bestemt forvaltningsvedtak. Fylkeskommunen har ikke vært involvert i Kvinnherad kommunes dispensasjonsvedtak og er heller ikke hierarkisk overordnet kommunen. Fylkeskommunen er således kun ansvarlig for egne vedtak, ikke Kvinnherad kommunes vedtak i saken.

I denne saken har Fylkeskommunen endret sitt vedtak av 31. januar 2013, ved vedtak av 27. juni 2013. Omgjøringen er en direkte følge av endring av Kvinnherad kommunes dispensasjonsvedtak av 17. oktober 2012, og er ikke en følge av regulær klagebehandling av vedtaket. Slik regionalavdelinga ser det er Hytteeierne ikke ”part” i saken som gjelder fylkeskommunens vedtak av 31. januar 2013, endret ved vedtak av 27. juni 2013. Det vises til forvaltningsloven § 2 (e) hvoretter en part er en ”person som en avgjørelse retter seg mot eller som saken ellers direkte gjelder.” Slik regionalavdelinga ser det var Hytteeierne ikke part i det opprinnelige vedtaket, og heller ikke i det omgjorte vedtaket. Det er i utgangspunktet fylkeskommunen uvedkommende hva som er bakgrunnen for at kommunen endret sitt dispensasjonsvedtak. Allerede av denne grunn har Hytteeierne ikke krav på dekning av saksomkostninger etter fvl § 36.

Uansett finner regionaldirektøren at omgjøringen skyldes ”partens eget forhold eller forhold utenfor partens og forvaltningens kontroll”. Det følger av Rundskriv G-1995-37 side 12 at det er et vilkår for å få rett til dekning av saksomkostnader at endringen skyldes forhold som ligger innenfor forvaltningens kontroll. Det må foretas en konkret vurdering av de forhold som lå til grunn for endringen, og hvorvidt dette er noe forvaltningen skal svare for. Forhold som typisk ville ligge utenfor forvaltningens kontroll er at de faktiske forholdene har endret seg siden første vedtak, eller der endringen skyldes partens eget forhold.

Slik regionalavdelinga ser det er skyldes endringen av vedtaket forhold som lå utenfor fylkeskommunens kontroll, og som fylkeskommunen heller ikke svarer saksomkostninger for. Som det følger av Hytteeiernes egne brev har det alt vesentligste av innsigelser vært rettet mot Kvinnherad kommunes dispensasjonsvedtak av 17. oktober 2012. Det samme gjelder argumentasjonen i forhold til saksomkostningsspørsmålet.

Slik vi ser det skyldtes omgjøring av Vedtaket ikke annet enn at Kvinnherad kommune – i dialog med Hytteeierne og eierne av akvakulturanlegget – åpnet for en annen løsning enn de opprinnelig hadde gitt dispensasjon for. Fylkeskommunen har ikke hatt påvirkning eller kontroll på den prosessen som endte med at de underliggende forhold (dispensasjonsvedtaket) ble endret, slik at fylkeskommunens vedtak som konsekvens ble endret. Endringen skyldtes forhold som ligger utenfor fylkeskommunens kontroll.

Fylkeskommunen er for øvrig ikke hierarkisk overordnet Kvinnherad kommune, og er ikke ansvarlig for kommunens dispensasjonsvedtak av 17. oktober 2012, som senere ble omgjort den 8. mai 2013. Fylkeskommunen kan følgelig ikke være ansvarlig for krav mot kommunen, verken solidarisk eller på annen måte.

På bakgrunn av overnevnte har regionaldirektøren, med hjemmel i fvl § 36, fattet følgende

vedtak

I medhold av forvaltningsloven § 36 første ledd finner regionaldirektøren at Leif Medhus m.fl. ikke har krav på å få dekket sine saksomkostninger etter omgjøring av fylkeskommunens vedtak av 31. januar 2013. Krav om dekning av saksomkostninger fra Mehus m.fl. ved advokat Støren, datert 9. juli 2013, blir derfor avslått.

Vedlegg: Klageskjema følger vedlagt.

Klage: Vedtaket kan påklages. Se om dette i den vedlagte orienteringen. En eventuell klage skal fremsettes til Hordaland fylkeskommunes regionalavdeling, og vil bli behandlet av fylkeskommunens sentrale klagenemnd.

I medhold av forvaltningsloven § 27b settes det som vilkår for å gå til søksmål at en har benyttet muligheten til å klage. Vi gjør oppmerksom på at en eventuell klage ikke fører til at iverksettelsen av vedtaket blir utsatt. Det er likevel mulighet til å søke om at iverksettelsen utsettes til klagesaken er avgjort.

Bård Sandal
regionaldirektør

Gudrun Mathisen
seksjonssjef

Kopi: Kvinnherad kommune

